

УДК 342.722

Дарина Вікторівна ДЕМИДЕНКО,

курсант групи Ф3-103 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 ХНУВС кандидат юридичних наук Устименко О. С.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ІНОЗЕМЦІВ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день поняття «правовий статус» у науково-юридичній літературі вживається у двох значеннях: в широкому – це загальне поняття, що включає різноманітні елементи, які об'єднані тим, що вони характеризують положення людини у суспільстві; у вузькому – це права людини, обов'язки, гарантії тощо.

Правовий статус іноземців в Україні визначають Конституція України, закони України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» та «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», інші нормативні акти та міжнародні договори України.

Так, відповідно до чинного законодавства України «іноземець» – це особа, яка не перебуває у громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав. Звідси іноземець має такі ознаки: 1) фізична особа; 2) не є громадянином України; 3) є громадянином (підданим) іншої держави.

За своїм правовим статусом іноземців в Україні поділяють на: 1) іноземних громадян, які на законних підставах тимчасово проживають на території держави або іммігрували на постійне проживання; 2) іноземців, які перебувають в Україні на іншій законній підставі, вважають такими, що тимчасово перебувають в Україні.

Варто підкреслити, що іноземець, перебуваючи за межами своєї держави, зберігає з нею юридичний обов'язок, підкорюється її законам, користується її пільгами і захистом та, водночас, підпадає під дію юрисдикції держави, на території якої перебуває.

Конституція України закріплює національний правовий режим іноземців в Україні, який означає надання іноземним громадянам того самого обсягу прав та обов'язків, що й громадянам держави. Таким чином, іноземцям гарантуються особисті (громадянські) права: право на життя та його захист; право на повагу до гідності; право на свободу та особисту недоторканність; право на недоторканність житла; право на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції; право на невтручання в особисте і сімейне життя; право на свободу пересування, вільний вибір місця проживання; право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх переконань тощо.

Застереження щодо реалізації іноземцями окремих прав (здебільшого політичних) не вважаються дискримінаційними, оскільки спрямовані на забезпечення національної безпеки держави. Обмеження щодо реалізації окремих прав в цьому випадку обумовлені національними інтересами.

Слід звернути увагу на те, що у повному обсязі надані Конституцією та чинним законодавством України права і свободи можуть реалізувати лише ті іноземці, які постійно проживають в Україні. Юрисдикція України не поширюється на іноземців, які мають відповідно до міжнародних договорів дипломатичні або консульські привілеї та імунітети, їх наявність означає: недоторканність особи, недоторканність житла, імунітет від юрисдикції, фіскальний імунітет, митні привілеї тощо.

Іноземні громадяни зобов'язані не заподіювати шкоду природі, культурній спадщині, відшкодовувати завдані ними збитки, сплачувати податки і збори в порядку і в розмірах, встановлених законом, неухильно дотримуватися законодавства України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Цікавим також є той факт, що гарантії реалізації конституційних прав і свобод іноземців є аналогічними тим, що передбачені для громадян України.

Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що іноземці, хоча і мають дещо інше коло прав та обов'язків на відміну від громадян України, проте у більшості своїх прав вони є рівними з ними. Крім того, не слід забувати, що іноземці мають правовий зв'язок з державою, громадянами (підданими) якої вони є, проте, якщо вони перебувають на території України, їм необхідно дотримуватися Конституції та законів нашої держави.

Одержано 17.04.2018

УДК 341.321-056

Маргарита Миколаївна МИХАЙЛІК,

курсант групи Ф2-201 ХНУВС

Науковий керівник: викладач кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 ХНУВС кандидат юридичних наук Філіпська Н. О.

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Сучасна міжнародна спільнота однозначно визначила своє ставлення до будь-якого роду збройних конфліктів та війн, визнавши одним із принципів міжнародного права принцип мирного вирішення міждержавних спорів, претензій та суперечок. Незважаючи на це, вже після Другої світової війни у світі зафіксовано близько 100 випадків застосування збройної сили при вирішенні міжнародних суперечок. Але слід враховувати, що будь-яке застосування сили під час або внутрішньо-державних, або міжнародних суперечок у переважній більшості випадків тягне за собою порушення прав осіб, які таким чином пов'язані з таким конфліктом. Це, зазвичай, мирне населення, яке найбільше страждає від дій військових.

Однак, ми хочемо акцентувати увагу на окремій категорії населення, яка у даному випадку є найбільш вразливою – особи з інвалідністю. Дана категорія осіб і у мирний час потребує особливої підтримки з боку державних органів та суспільства, яка значною мірою ускладнена або відсутня зовсім у зоні проведення військових дій.